

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfietési ár:

Egész évre 6 kor. félévre 3 kor. egye szám 20 fillér.
Eltol zetesí pénzek és reklamációk Hirschl N. könyv-
nyomdájába küldendők.

Felölös szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a
lap szerkesztősége küldendők.

Hírdetési díj: 4 hasábos petitors egyszeri hírdetésnél 20 fill
től; többi hírdetésnél soronként 12 fill. Belyegdíj 60 fill.

Nyitlter petitorsa 50 fill.

Az északi fényvilágnál.

Zavaros jegyben született meg az új század. Nagy problémák, az emberiség és a tudomány nagy problémái, melyeket a századok hagytak örökül a legifjabb századra, mint óriási kérdőjelek állanak elő és követelőznek az ismeretek s a tudás fóruma előtt. Vajjon meg lesznek-e oldva, vajjon átváltoznak-e a dicsekvés felkiáltó jeleivé e nagy kérdőjelek, az maga is probléma. De sokat lehet előlegezni e századnak. Olyan, mint a nagytehetségű ifju, sok reményt fűzhetni hozzá.

Az idők végtelejébe omlott századok ködéből mint világító oszlopok ragyognak ki a tudomány nagy vívmányai, a technika óriási haladása s szinte bevilágítják az ősvényt, melyen el lehet jutni a minden tudás kútfejéhez. S az emberben levő őserő, mely sziklát adott az ősember kezébe pöröly gyanánt, hogy annak segítségével világokat alkosson, tovább buzog az új század örök szomjában epedő embereiben s ez a szomjuság — a kútforrás vezet.

Ime a nagy problémák, a kormá-

nyozható léghajózás, a már komikus színezetű örök mozgó, az északi sark stb. stb. Hát a társadalom nagy kérdései: a szociális állam és a többi? És ki merné fogadni, hogy e problémák az új század legvégső mesgyéjén mint maguk is világító oszlopok fognak bevilágítani a következő idők méhébe?

Széles, nagy az alap, amelyen haladhat a tudás. Eszközei biztosak, multja kész tárháza a fegyvereknek. A pöröly a kézben van, csak erő és kitartás kell s a sziklafal — összeomlik.

A lélek bár összeszorul, előtte állván az óriási kérdéseknek, de földobog a szív a mult nagy eredményein.

És akadhat egy Moltke! Eki kormányt ad a léghajónak, egy Renault, aki nem bolondul bele az örök mozgóba s egy André, aki telegráfróton ad hírt az északi sark legészakibb pontjáról.

És tán új népeket fog fölvetni az új század, új vívmányok fognak sormompóba lépni és új formát ölt a világ arculata. Minő óriási tér, minő óriási határok! És nem lesz titok, ami

a negyedik ötödik vagy hetedik dimenzióba esik. És nem lesznek sejtések és kivesz faja a spiritisztáknak.

Itt állunk új korszak mesgyéjén. Tán bizonytalan az első lépés, amelyet teszünk. Legalább ezt bizonyítják a tapogatózások minden téren. A tudományban, művészetben, irodalomban, a társas életben. De olyan ez a tapogatózás, mint aki félhomályban irányt keres, de el nem bukhatik, mert síkegyenes földön jár.

És a század nagy naplójába más eredményeket fog följegyezni a történelem számadója.

Az új André kint az északi sark legészakibb pontján a hazája színeit viselő diadalni lobogót s az északi fény szertesugárzó világánál új téren nézhet el az örökké vizsgálódó emberi szem. És leomlanak a kérdőjelek s nyomukban a dicsekvés fölkiáltó jelei fognak az égig nyulni.

A századvég gyermeke pedig az északi fény messze sugárzó derűjénél új problémák után fog kutatni. És talán fog még találni.

TARGZA.

I M Á.

(Egy kis leánykáért.)

Vedd oh, Isten oltalmába
Ezt a gyermeket.
Csak szivárványt bontogassál
Almai felett!
Lépte nyorán fény ragyogjon
Pusztuljon a gym,
Fehér virág, rózsza virág
Nyiljon szabadon. . . .

A sivár lét zord viharja
Oh, ne tépje szét
Szép ábrándok, fényes álmok
Rózsaszín ködét.
Végig futva földi utján
Élte alkonyán
Legyen gyermek, ki repes még
Az álmok után. . . .

Lelkére ne vessen árnyat
Kétkedés soha,
Takarja és óvja a hit
Fényes fátyola. . . .

Amíg csak él szava — tette

Imádság legyen, —

Viselj gondot e gyermeke

Uram, Istenem! . . . .

PAKOTS JÓZSEF.

Az elcsereált anyós.

(Vallomás a vizsgálóbíró előtt)

Hát bizony, szegény ide szegény oda; leltam magam a rogyásig. A gyalázatos vinkó elbolondította a fejemet, én meg elbolondítottam a kasszifrajla fejét; a kávésnak pofonokat ígértem, én pedig kaptam is vagy kettőt, hogy kitől, máig sem tudom. Három boros üveget a földhöz vágtam, a klarinétossal hajba kaptam, mert rettenetes hamisan futta „tarara bumm dhé”-t. Mikor a zechemet kifizettem, a fizető pinczér szó nélkül nyakon csipett és úgy kilődított a kávéházból, mintha sosem lettem volna odabenn. Ez ellen ugyan appellálhattam volna a kávéshoz, de a mint én ismerem, helybenhagyta volna az ítéletet és ráadásul helybenhagyott volna engem is. Szóval, kimulattam magam a rogyásig és indultam hazafelé. A kerepesi uton barátságot kötöttem egy utcaszepével s a jámbor egészen hazáig kísért. sőt még a csengőt is megnyomta, hogy megkiméljen a fáradságtól.

A házmaster félóra mulva ajtót nyitott és

elém tartotta a markát, várva a kapupénzre. Természetes, hogy beleköttem a markába, mire a jó ember elkezdett rémitőten káromkodni és ott hagyott a sötétben. Nagy nehezen lakásom elé jutottam s akkor elfogott a rémület, mert, noha forog velem a világ s a csillagos égen komfortáblinak néztem a gönczöl szekerét: mégis eszembe jutott, hogy egy-két perc mulva szemtől-szembe állok a feleségemmel, meg az anyóssommal. Szent Nepomuk! kicsoda zivatar előtt állok!

Nem merek csöngetni, hanem csak egy kopogtatok, piszegek, köhintek, megint kopogtatok, míg végre Zsuzsika kinyitja az előszoba ajtaját s én belepek — lábujhegyen, miközben kerévs hítja, hogy hanyat nem esem. Zsuzsika szörnyűködve szól hozzám:

— Jézusom, már megint be tetszett káfolni!

Psz!, Zsuzsika! . . . Pszt! . . .

— Már meg Zsuzsikának szólit! No nem szeretnék a börténben lenni Az öreg nagysága borzasztóan haragszik . . . rám parancsolt, hogy be ne bocsássam.

— Csenedesebben galambom! Hát a feleségem?

— Jézusom, hogy megváltozott a hangja! . . .

A fiatal nagysága sokat sirt, ő is haragszik, hanem azért új titokban megparancsolta, hogy azonnal beengedjem a nagyságos urat.

Az állami munkás-biztosítás.

A szociális kérdés megoldására én árkánomot nem keresek. Azt tartom, hogyha a törvényhozás alkotásában, a kormány és a hatóságok részéről a törvények alkalmazásában, e társadalom tevékenységének minden vonalán az igazságos cél mellett azaz egyenlő mértékben mindig ott lesz és mindig érvényesül az emberszeretet, melyet a szegény ember megért, vagy ha azt meg nem érti, de kiéri: ez a magyar speciális bajok megoldása és orvoslása. Darányi.

Gondolkodjunk kissé a tömör mondatok fölött, okosabb és őszintébb mondas ritkán hangzik el illetékes ajkáról. Darányi Ignác földmivelügyi miniszter mondotta e szavakat azon anketon, mely össétült, hogy tanácskozzék a munkásbiztosítási törvényjavaslata fölött. A munkásbiztosítás ha létezik és ha úgy szervezik és igazgatják, hogy beválik és a nép befogadja: egyike lesz az új század legjelentősebb alkotásainak. Azokról a százezrekről és milliókról történik biztos gondoskodás, akiknek alig adatott egyéb a testüknél s a lelkiüknél, akik éppen úgy, mint ősapáink évszázadon keresztül, úgy éltek meg, mint a mezők lilioma. Ez az óriás tömeg Európászent kezd őntudatra ébredni s már évtizedek óta néz farkasszemmel a birtokos társadalommal, permanenciájában tartja őt, mert ki tudhatja, mikor fajul az elvek haroza lázadásá s Nem is olyan régen részünk is volt már az alföldön néhány parasztlázadásában.

A munkásbiztosítás törvénye leszereli a proletárok mozgalmát. Gyönyörű intézménynek készül Mert ime azt mondta Darányi a szaktanácskozányon, hogy emberszerettel lehet csak megoldani a szociális kérdést, emberszerettel, melyet a föld népe ha nem is ért meg, de kiéri.

Ez a szellem vonul végig a munkásbiztosítás tervezetén és ezért bízunk benne, hogy életképes lesz, mert a nép befogadja.

A tervezet szrint 20 fillérvényi heti járulékon alapszik a munkásbiztosítás. Ezekből a 20 fillérből gyogytatják ha beteg, segítik a munkabétképtelen a munkás és támogatják a családot, ha meghal a kenyérgeserős.

E célból egy országos pénztár fog létesülni melynek mindenütt lesznek fiókjai, esetleg lehetséges az is, hogy az országos pénztár teendőit beolvasszák a közigazgatásba.

A munkásbiztosítás intézményébe való belépés nem kötelező: ez is egyik sarkalatos tétele a tervezetnek. A mit nem muszáj megtenni, azt szevesebben teszi meg a magyar, mint amit ráparancsolnak bírság és végrehajtás ellenében. Első sorban humanitárius intézmény a munkásbiztosítás és így egészen más szempontok alá kell esnie, mint az adózás vagy a katonai szolgálat.

Az intézmény részére évi államsegélyt van kiltásba helyezve, az első évben valami 100000 korona, de valószínű, hogy ezt az államsegélyt jóval fel fogják emelni. Megjegyezni kívánjuk, hogy igen nagy áldozatokat az államtól nem várhatunk, de ne is várjunk már azért sem, mert csakis abban az esetben fog prosperálni a munkásbiztosítás intézménye, ha teljesen a maga erejéből tartja fenn magát.

A tervezet szerint a munkások heti 20 fillérein kívül a munkaadók és a birtokosok is hozzájárulnak a munkásbiztosítás bevételeinek gyarapodásához. S míg a munkást nem kötelezi a belépés, addig a tervezet értelmében egy birtokos s egy munkaadó sem vonhatja ki magát az anyagi kötelezettség alól, melyet munkásainak biztosítására ró.

Lényeges és az új intézmény népszerűsítésében nagyon hozzájárul, a tervezetnek azon része, mely az országos pénztároknak, de még a fiókoknak is messzemelő autonómiait biztosít. S ezeket az autonómikus jogokat azok fogják gyakorolni, a kik az intézményt fenntartják: a munkások és a birtokosok. Így kerül egymás mellé a zöld asztalnál a gazda és a cseléd, a munkaadó és a munkás, az ur és a szolga.

Az óriási jelentőségű törvényjavaslat, lehet, hogy még az idén törvényre válik. Ha jól megcsináljuk a törvényt, az korszerűbbé válik.

— Hol lennétek ma, így szólt a miniszter az anketon — ha ezt a törvényt már 50 év előtt elfogadtuk volna?!

Ez a mondas világos bizonyítéka annak, mely sokat vár a miniszter a munkásbiztosítástól. Mi is sokat várunk s velünk együtt mindenki, aki a hazá és az istenadta nép sorsa iránt édeklődik.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— Gyurácz Ferenc, a dunántúli ág. hitv. evang. egyházkerület püspöke f. hó 12 től 19-ig egyházközpontjában a központi területen időzött. A püspöki körút részletes leírását az idő rövidsége miatt jövő számban fogjuk közölni.

— A járásbeli körörovosok fizetése 200 koronával és általában is ugyanannyival emeltetett, tekintettel a körök közsegeinek nagyszámára és az ebből származó terhes szolgálataira.

— Az első esküdtéséki tárgyalás a szombathelyi kir. törvényszék előtt máj. 7-én folyt le, azon borzalmas és annak idején megdöbbentést keltő rablógyilkos-ági bűnyűben, a melynek Károlyi József vöndezki birtokos és neje Edvi Lidia estek áldozatánál. Tárgyalás megkezdése előtt dr. Laky Kristóf törvsz. elnök, Bárdossy László kir. ügyész és Eredics Ferencz ügyv. kam. elnök leüldetes beszédekben üdvözölték az új büntető eljárás kezdetét nálunk. Majd megnyitotta elnök a tárgyalást a törvényer formák szerint A bizonyító

eljárás és kihallgatások során meglepte a nagyszámú jelen volt halgatóságot az a konok tagadás, melyet a főbűnös Mógör István mind végig tanusított, míg a másik tettes Pap Samu töredelmesen beismerő vallomást tett. A tárgyalás este 7 óra körül ért véget, melynek eredménye az lett, hogy Mógör életfogytiglani, Pap 15 évi fegyházra ítéltetett.

— **Névmagyarisítás.** Steindl Hermína urdombi tanított Surányi-ra, Rítuper Lajos tömörárczi tanító valamint Ólón és Lajos h. Ritkai-ra, Zvér Matyás kuznai tanító valamint Jenő és Margit gyermeke Zalár-ra Fliszár János bodohgyei tanító, valamint nagykorú Vana és Berta gyermeke Paludri-ra, Grassanovics Kálmán muraszombati segédgyólymó Győri-re, Goricski Vincze faludi lakos, valamint Alojzia, Etel és Ilona gyermeke Győri-ra Korosecz János sándorvölgyi lakos valamint Teréz Anna és Erzsébet gyermeke Koltai-ra, Kúhár István battányi lakos és István fia Kővári-ra magyarisított vetétkénevetek felügyelminiszteri engedéllyel.

— **Az iparos tanonciskola segélyezése.** A helybeli iparos tanonciskola 400 korona állami segélyben részesült az 1899/1900 ik évre a kultuszminiszter jóvoltából.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli cigánybánda vezetői Burka és Csicserei hallás köszönetüket nyilvánítják mindazoknak, akik nem szivő adományokkal lehetővé tették, hogy a banda személytze családját ide szállíthatta Egyuttal jelentik, hogy a banda személytzeit 6 tagra egészíteték ki és kéri a nagyközönség kegyes támogatását.

— **Jégeső.** Tegnap délután ijésztőben sötét felhők tornyosultak Muraszombat és környéke felett s csakhamar megeregett a záporosó közből jégel. Szerencsére nem nagyszemű jégeső esett s így valószínűleg nem is okozott nagyobb kárt.

— **Egy fazék régi pénz.** Mátai korongi lakosnak neje a minapiban fűszedés közben a korongi határban saját szántóföldjén egy fazék régi pénzt talált. A pénz római ezüst pénz, ezernéhányzár éves és nem kevesebb mint 8 kiló és 90 dekát nyom a fazék egész tartalma, a mely összesen 2335 darabot tesz ki. A ritka érdekes és értékes leletet a helybeli szolgabírószághoz szállították be, a mely a további teendők iránt intézkedett.

— **Országos vásárt Pálmafáras.** Pálmafa község országos vásár tarthatási jog elnyeréséért fordult a kereskedelmi kormányhoz.

— **Marhasó áruda Muraszombatban.** A muraszombati gazdasági főkegyesület kérésére a pénzügyminiszter megengedte, hogy Muraszombat székhellyel egy újabb marhasó áruda létszervezzék. Egyuttal az áruda kezelésével Árvai B és Fia muraszombati cégét bízza meg.

— **A határszéli állatforgalom megkönnyítése.** Nagy hátrányára volt vármegyénknek az Ausztriával határos vidékein nagyon szűk állatforgalomnak az a körülmény, hogy a mi hatóságaink s a magyar felelnek megkeresései beadványai, fölötte késedelmesen intézettek el az osztrák hatóságok által. Aminek meg az volt az oka, hogy azok a hatóságok magyar tolmácsokat fordítóval nem rendelkezven, a magyar nyelvű akákat nehezen tudták elintézni. Azért most az osztrák belügyminiszter kérére a magyar földművelési kormány cselezerségi szempontból akként intézkedett, hogy a határszéli állatforgalmat illető sürgös és fontos halasztást nem tűr ügyekben a magyar nyelvű megkeresések német fordításban is megküldessenek az osztrák hatóságoknak.

— **A községi jegyzők minősítése.** A községi és körjegyzők minősítéséről szóló törvényjavaslat, amely a közigazgatás államosításának bevezetése, több fontos elvi intézkedést tartalmaz. E javaslat szerint a belügyminiszterium az ország különböző vidékein egyelőre tíz közigazgatási kurzust állít föl, amelyeken a mostani jegyzők és körjegyzők közül bárki is résztvehet. Azok a községi és körjegyzők, kik az ilyen tanfolyamon diplomát nyertek, előléptethetők a rendezendő állami közigazgatás bá mely szolgálati fokára. E szerint a jegyzőből, ha tehetségük erre érdemesítik, lehet szolgabíró, főjegyző stb. Akik most még nincsnek a közigazgatás szolgálatában, csak érteségi bizonyítvány alapján vehetők föl a tanfolyamra.

Közigazgatás.

Miért káros a megdült gabona?

A megdülés által okozott károk elbirálása szempontjából az elmúlt év őszén igen érdekes tanulmányt tettek Julien és Dupont francia professzorok. Tanulmányaik azon eredményre vezetnek, hogy 1 a megdült gátolja és megnehezíti az érest; 2 a dült gabona valamivel több tehérjért és kevesebb kenyérnyitót tartalmaz, mint a fenn álló; 3 a dült gabona magvai nem fejlődnek ki annyira, mint a meg nem dülté, s így összeaszva, apróbb szeműek maradnak és több korpát adnak; 4 nyir-

Oh, a jó lélek!
— Vesse le a a kamásliját izibe, aztán menjen be meziláb. Hátha alszanak!
Szót fogadtam. Neki támaszkodtam a falnak, aztán levetettem a kamáslimat. Lábujjhegyem meggyek a hálószoba ajtajáig, meg akarom fogni a kilincset s e pillanatban nyílik az ajtó.
Jaj, az anyósom! Kezdlődik az égihálóboru.
— Ki az; ki járkál ide künn?
Zauszka adja meg a feleletet,
— Ki volna más, mint a nagyságos ur?
— Me mondant, hogy be ne bocssássa...
Elkotrdjék innen az ur! Maradjon ott, ahol eddig volt. Akasztófalra való korhely!
— De mámi!
— Nem vagyok „mámi”. Holnap benyújtjuk a válókeresetet. Most pedig takarodjék az ur!... Az már botránynak is sok, amit maga művel. Hogy miért nem üt már bele a száraz ménkő?
— De mámi!
A mámi be akarta csukni orrom előtt a hálószoba ajtaját. Ez már kihozott a sodromból. Először is fölkaptam az egyik kamáslit és imádot anyósom felé röpítettem, aztán elkézdtem cifras módon káromkodni.
— Jézus Mária! Hisz ez nem a Gáspár!... Gyilkos! Segítsé!

És olyan lármát csapott, hogy a házbeliek összefutottak a Zauszka rendőrtőrt sietett, ez pedig a kapitányság elé állított.
Hát bizony furcsán esett, de megeseett, hogy egy idegen lakásba nyitottam, ahol az a Gáspár nevű ur lakik. Az én lakásom a negyedik emeleten van, az óvé pedig épen alattam: a harmadik emeleten. Érdekes hogy Gáspár ur ép oly korhosi fráter, mint én vagyok, talán azért, mert ő is anyósával lakik egy fedél alatt s a kérdéses éjjelen ép úgy vártak rá, mint én réám. Dejszen, nem valami rettenetesen imádom az anyósomat, hanem azért mégsem cserélném fel a Gáspár ur anyósával. Nem aszony az, hanem sárkány, szusznyólvú szörnyceteg, míg az én anyósomnak csak egy nyelve van. (De mikor még az az egy is sok!)

Ime, ilyen előzmények után indították meg ellenem a vizsgálatot magánlak megsértése, becsületlértetés és könnyü testisértés miatt. Elkötvettem azt a borzasztó hibát, hogy részeségemben elcsereitem a lakóomat és elcsereitem az anyósomat!
Felolvastatván, aláíratott.

GUTUIS.

kos időjárásnál a dültgabona már az aratás előtt csírás lehet és megdohosodik. Hogy e bajok orvoshatók legyenek, a gabonafélék termelésénél követezőkre kell ügyelni 1 javítani kell a talajviszonyokat, 2. a trágyázást észszerűen kell végrehajtani és pedig úgy, hogy foszfor és nitrogén trágya együttesen alkalmaztassék, 3. tavasszal az ősi gabonát meg kell boronálni, laza talajon meghengerelni. 4. A buja vetést óvatosan kell sarkelni.

A gyümölcsfák terméketlenségének oka legtöbb esetben nem a kedvezőtlen időjárásban, hanem a föld rosszóságában keveredik. Vagy nagyon száraz a föld, vagy nagyon sovány, vagy fizikai tulajdonságai rosszak. Mind három esetben a fa elcsenevész, növeése satnya, lombja sárgás, a rügyképződés gyenge. E bajokon azonban segíteni lehet; így például, ha a földet gyakran megbolygatjuk, ásóval, kapával jól megdolgoztatjuk, a fákat szorgalmasan öntözgetjük, jó érett komposzt és műtrágya keverékkel megtrágyázzuk, idősebb fáknak koronáit helyesen megtirkitjük, a törzseket és ágakat az elhalt kéregrétektől és mohától megtisztítjuk, mindenesetben a fa külsőjét megvátoztatja, szebben fejlődik s bőven hoz gyümölcsöt.

Kültüro növények termésének fokozására használhat műtrágyák eredménye sokszor azért nem elégit ki bennünket, mert a trágyafélék összekeverésénél nem járunk el helyesen. Ha chilisátrómot használunk s annak egy részét a vetés előtt szórjuk el, akkor az a szuperfoszfát kivételével — akármely trágyával is összekeverhető, a szuperfoszfáttal azért nem szabad összekeverni, mert ha az még friss, szabad kénsvat tartalmaz, mely a salétromot megbontja. A kénsvat ammoniakot nem szabad mésszel vagy meszet tartalmazó trágyafélékkel pr. thomas-salakkal vagy hamuval keverni; ellenben szuperfoszfáttal, csontliszttel összekeverhető. Nem szabad továbbá a szuperfoszfátot thomas-salakkal vagy mésszel összekeverni, mert akkor a szuperfoszfátnak vízben oldódó foszforsava még az eljárás előtt vízben oldhatóvá válik.

Hézagos herések kitöltésére oly növényeket kell választani, melyek gyorsnövésűek. Ilyenek a bíborheré, mely különösen a vörösöshérez hézagainak pótlására alkalmas. Egyedüli hátránya az, hogy csak egy kaszálást ad, azután kivész. Jobb talajokra a sikerrel vehető az olasz perje, továbbá a rozsnak, mely szintén fejlődik. Igen jó pótló növény a komló lucerna is, mely sokszor már a vetés évében hoz magot. Sikerral használható azonkívül a bükköny. E megvakot legjobb rétet vagy tövisboronával alá tikarni és a boronálás után meghengerelni. Homokos talajon, ha a múlt évi védőnövényt nem trágyáztuk meg, czélszerű lesz kálifoszát trágyázással az utánvetés fejlődését elősegíteni. Igen gyakran jó szolgálatot tesz május elején holdanként körülbelül 50 kg. salétromot adni fejtrágyának.

Zöldség Kertjeink.

Különösen mióta a budapesti vásárcsarnokok megnyitáltak, a Budapesttől távolabb eső helyekről is szállítható oda zöldség, mely aztán jobban értékesíthető, menél szebb, menél fejlettebb, menél zengőbb. S csakugyan számos háziasszony van az országban, aki ilyen módon nem jelentéktelen mellékjövetelemre tesz szert, mert ellöste a természet azon titkát, melynek segítségével szép és jó zöldséget lehet termelni.

Az egész titok különben abban rejlik, hogy minél gyorsabban fejlődik valamely zöldség, annál izetesebb, annál értékesebb, annál zengőbb. Ha a növekedés gyors, akkor a sejtfalak a gyors növekedés következtében vékonyak maradnak, nem fásulnak el, szcval a zöldség izetesebb marad. Ezt a gyors fejlődést pedig a dus trágyázással lehet elérni.

Konyhakerti növényeink mindannyian igen jól tűrik a düstrágyázást s bármennyi istállótrágyát hordhatunk is ki a földre, hasznárta csak úgy válik az a növénynek, ha a talaj is nedvesen tartatik. Legjobb persze túlerett szarvasmarhatrágyát hordatni a konyhakertre, miáltal nemcsak tápanyagokban, hanem humuszban is gazdagítjuk a talajt. Miatán azonban az istállótrágyában nincs elegendő foszfor, igen helyesen cselekszünk, ha kat. holdan-

kint mintegy 2 mm. szuperfoszfátot is kiszóratunk, mert a talajban rendszeren nincs elegendő foszfor, pedig a konyhakerti növények főleg pedig a harymafélék és a zeller, a foszforban gazdag talajokban adnak bámulatos termést. Árnnyól szék ürüléket is hordanak gyakran a kertekbe s ebben van is elegendő nitrogén és foszforsav, de káli helyett sok a nátrium s utóbbit — a spárgát és parajt kivéve — a növényzet nem igen kedveli, azért ha csak lehetséges, az előbbi trágyázási mód kövesstük.

Ha talajainkra ilyen módon megtrágyázza kellőleg elkészítettük, a második igen fontos dolog a gyakori öntözés, mert a gyors fejlődésnek elodázhatlan kelléke a sok víz. Ezt természetesen leg-egyszerűben, leggyorsabban úgy vihetjük keresztül, ha patakban vizet, vagy akár kutvizet is csatornák segítségével vezetjük a rá a zöldség táblákra s ezekből lapátok segítségével locsoljuk a vizet. Ha ezt sikerül keresztül vinnünk, bámulatos termést fogunk nyerni s kielégítő hasznot fogunk kertünk-ből látni.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomor-baj, étvágyhiány rossz emésztés, májfadalmak, kólíka, verszégé ység, ideges fejfájásban szenvednek használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszer t figyelmükbe ajánljuk 1 tekercs, mely 6 doboz, 4 15 labdac 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerára. Bécs, I. Singerstrasse 15.

Nyilttér

*) Az e rovat alatti közl. nem vállal fele. a szark

Nyilatkozat.

Szommer József feisó-lendvai vendéglős urat orgazdaság miatt alaplatlanul feljelenttem, a miért tőle ezen-nel a nyilvánosság előtt is bocsánatot kérek.

Bunderla Mátyás,
felső-lendvai lakos.

Selyem-blousok 2 forint 40 krtól feljebb — 4 méter! postbér és vámmentesen szállítva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes, Henneberg-selyem" 45 krtól 4 frt 65 krig méterenkint.
Henneberg G., selyemgyáros (és. és kir. udvári szállító) Zúrichben.

Radein gyógyfürdő.

Radein fürdő Styriában. — Posta-, távírdó- és vasuti állomással.

Források: radeini savanyuvíz,

legdusabb tükion-natron tartalom gyógyviz, csisz-, huyg-, ves-, gyomor-bajok és minden-féle tüdőhurutok ellen kitűnő hatással bír, igen szívesávdus, kitűnő pozzgással uj borokkal vagy gyümölcs-szórppeel vegyítve igen kedvelt üdítő ital.

Regedei Király-forrás,

szintén igen kedvelt asztali víz savanykák borokkal stb. vegyítve.

Gizella- és Margitforrások,

kitűnő asztali itek, a bort nem fektetik előbbi erősebb és ó borokhoz, utóbbi pedig uj borokhoz alkalmas.

4 vastartalmu forrás,

ivó- és fürdőviz, vasfürdők, savanyuviz fürdők, hyd-ro-patikus gőzkammer, masszálás, savó- és tejgyógyász.

Idény:

május 15-től szeptember végéig.

Éghajlat:

enyhe, egőszőséges a levegő, tiszta és pormentes. Mértőföldnyi területekre gyakran ninesenek.

Aszárnyez-raktár minden nagyobb városban.

Minden irányban kővezeték szállítás.

Bővebb felvilágosítások díjmentesen megszereshetők

Hirdetmény.

A pusztá- mőtneki urodalomban
40.00) drb metszett

tölgyfaszölőkaró

(1-3)

eladó.

Az árak az ottani intézőségél tudhatók meg.

Házeladás.

Muraszombatban, a Bokor-utca 50. sz. a

(Mintek-féle ház átellenében)

lévő

téglaházamat

3 szobával, 1 konyha, éléskammera, ugy-szintén egy hozzáépített faépület, mely áll 2 szoba, 1 konyha és istálló-ból, hozzátartozik még egy nagy konyhakert, örök áron eladom.

Kusztér Márton

háztulajdonos,

Muraszombatban.

1-3

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy

600 liter

saját terrységü

valódi tótsági, tiszta és jó minőségü

szilvóriumom

eladó.

Az ár egyezség szerint.

Gergorecz Miklós

földbírtokos,

2-3.

Andorhegy

u. p. Mártonhely (Vasmege).

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy raktáron tartok

dusgazdag választékban

sir- és emlékköveket,

melyeket az

F. GREIN

gráczí hires cégtől szerzem be

és fentti cégnek eredeti árában adom el.

Egyuttal ajánlom magam mindennemű szobafestési munkák elfogadására.

Minták és költségtervezetekkel mindenkor és bárkinek szívesen szolgálok.

Vidéki megbízásokat árfelemlés nélkül teljesítek.

Schmiederer Hans,

szobafestő.

2-25.

Regede, Tabor 74.

Legnagyobb választék!

A közelgő idényre bátorkodunk a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe hozni, hogy nagy bevásárlások által azon kellemes helyzetben vagyunk

bámulatos olcsó áron

első rendű stíriai vasat oroszán jeggyé, *első rendű stíriai* tengelyeket, *első rendű stíriai* fekete-, ónozott és horgonylemezeket, *első rendű stíriai* ekevas és ekekormányokat, *első rendű stíriai* sodrony és sodronyszegeket, *első rendű szabadalmazott patkószegeket* egymint:

kapákat, ásó- és lapátokat, fejsze- és Serpenyőárút

szép és hibátlan kivitelben adni.

Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat

Traverznik és avult vasuti sinekből

építkezéshez minden hosszú és magasságban, valódi

Júdenborfi Portland és Román cementet,

mely mindig legjobb és friss minőségben kapható.

Vasalásokat, bel- és külföldi szerszámokat

ülő- és fürdő kádakat horgony lemezből, vasbutorokat, varró- és mezőgazdasági gépeket, minden fajta **takaréktűzhelyeket** és **konyhaberendezéseket.**

Főraktár a legjobb és legkiadósabb valódi

Wiesi fénydarab, morvai kovácsszénből és Coaksból

nagyban és kicsinyben.

Szíves pártfogásért kérve, maradtunk mély tisztelettel

URAY TESTVÉREK EZELŐTT **THURMANN M.**

vas- és fűszerkereskedés a „VASUDVARHOZ”

REGEDE.

Legnagyobb választék!